



MATERIÁL Č. 6

Popis: Výňatek z dopisu Jozefa Kostlana, žijícího ve Spojených státech v lowě, ze dne 26. prosince 1863, ve kterém líčí svým příbuzným v Čechách svou cestu.

Bylo nás několik přes čtyry sta duší. Druhy deň to s nami začalo tak nepříjemně kolíbat že jsme ani usnout nemohli, ale zrovna více než polovic nás davilo neb vrhlo, a matrozy t.j. Šiffaři, přibijeli a přivazovali kysny k slaupům, by se nepřevraceli, tu v nás teprv hrklo myslice že mnohem horší doby nás potkaji, ale díky Bohu dobře se nám plúlo, vždy ale deň neb dva to s námi haupalo, a zas to šlo rovně...

...to trvalo púl třetí Neděle, a pak se nám to až na konec hezky plúlo, mně můj špatný žalúdek, a natura trápili pul čtvrtý Neděle že sem nic nejedl, a jak sem hlavu zdvih šla se mnau kolem, a žalúdek se mně převracel, a pak už sem tomu zvyk a šmakovalo mně jíst, Francek taky byl darebný ale né tak dlaho, Anna a Krystýna taky byli asy čtyry dní darebný ale předce nevrhli ani víc nestonali, Jozyfek a Anička taky pořád vrhli. A tak to dopadá na Šíffě, je tam strach, a smrad, žížen a hlad.

Zdroj: Immigration History Research Centre, University of Minnesota

Popis: Výňatek z dopisu ze dne 24. dubna 1891, který napsala Marcjanna Kwiatkowska žijící ve Spojených státech ve Philadelphii své dceři v Polsku, v němž jí dává rady na cestu do USA.

Drahá dcero, až budeš cestovati, nekupuj žádných zbytečností, obstarej si jen nějaké nádobí, malý hrnec a hrníček. Až přijedeš do Hamburku, budou tě různí zprostředkovatelé žádat o spoustu peněz. I kdybys je měla, tak jim je nadávej; jen řekni, že tvé lodní lístky už zaplatila tvá matka. Když nebude jiného zbytky, zaplať jim nanejvýše dvě marky. O zbytku peněz se střež komukoli povědět. Vezmi si všechny šaty, co jich máš, i tvůj obyčejný šál, neboť se ti bude hodit na zaoceánském parníku. Nebudeš tak muset hned obnosit nový, který budeš potřebovat tady v Americe, stejně jako v Polsku. Teď má dcero poslyš, pokud jsi již prodala péřové duchny, ale zbyly ti polštáře, tak je vezmi s sebou... a kup si pár zapínacích bot, máš-li je, žádné nekupuj. O peníze se strachovat nemusíš, neboť jsem ti nějaké poslala ke Karpinské, u které bude i lodní lístek, je to v Golubu, a posílám ti 24 marek, takže budeš mít peněz dost. Ať tě má dcero na tvé cestě ochraňuje Bůh, připrav se ke zpovědi, protože to je strastiplná cesta. Musíš se plavit po mořích tisíce mil, avšak ničeho se neboj; ve svém srdci měj Boha svého a Bůh tě bezpečně povede až ke mně. Matka

Zdroj: Johnstown Area Heritage Association



Popis: Výňatek z dopisu ze dne 10. února 1891, který napsal Julian Krzeszowski příteli v Polsku, v němž popisuje svou práci v USA.

Dělníky si tady vybírají jako ve staré vlasti dobytek nebo jako při odvodu do armády, jen pokud jsou silní a zdraví. Tak tady zacházejí s lidmi. Ale pravdou je, že když je člověk silný, zdravý a pracovitý, může si měsíčně přijít na 100 rublů; ale musíš taky umět americky. Člověk si tady může vydělat jeden rubl rychleji, než si vydělá půl ruble za celé léto tam u vás (v Polsku). Ale rychle cíle nedosáhneš, protože neumíš jazyk, to je pro všechny velmi důležité. Když však člověk po tom touží a může si to dovolit, neměl by se bát sem přijet. Musí být ale silný a plný elánu a musí žít v dobré čtvrti, na dobré adrese a mít přitele, aby si nic nenamlouval jako já... Amerika je nejbohatší zemí, ale všechno její bohatství se skrývá v zemi; proto je tady práce tak těžká... Ale každý se sem může bez rozpaků vydat a vydělávat groše rychleji než tam u vás. Julian

Source: Johnstown Area Heritage Association

Popis: Výňatek z dopisu ze dne 4. dubna 1938, který napsala Finka jménem Saimi, žijící ve Spojených státech v Ohio, své sestře do Finska.

Moje milá sestro,
tolikrát jsem do své ruky brala pero a list papíru, který leží přede mnou, abych Ti odpověděla na tvůj dopis, ale nemohla jsem. Slzy zastíraly můj zrak, pročej jsem nemohla psát. Smrt matky mě zastihla nenadále, i když jí snad bude země lehká: drahá matka nyní odpočívá v pokoji ve svatém ráji. Tolikrát jsem se o ní strachovala, když jsem se doslechla, že ani na sklonku svého života neměla odpočinku. Vždy musela tvrdě pracovat a byla s tím srozuměna až do konce svých dnů. Byla tak silná. Milá sestro, jak jsem Ti vděčna, že jsi mohla poskytnout drahé matce poslední útěchu. Jak ušlechtilé a krásné! Rovněž děkuji svým sestrám Mari i Selmě. Bylo to ode mne tak kruté, že jsem matce nepsala častěji, než že bych na ni zapomněla. Hádám, že máš dost práce se svou domácností. A maminka neuměla sama číst, kdo by jí tak četl mé dopisy! Doufám, že na mne nevzpomínala ve zlém? Pokud v Peräkoski zbyla nějaká drobnost, kterou matka vytvořila nebo která jí patřila, mohla bys ji pro mne schovat, abych si ji ponechala jako vzpomínku na ni? Sama jsem chatrného zdraví. Byl tu doktor a řekl mi, že mám vředy. Iikka přišel při kácení v lese o prst. Úplně si usekl prsteníček pravé ruky, jako piniový oříšek. Dostal se mu mezi těžké klády. Teď nemůže tři týdny pracovat. Jak se má otec? Vyříd' mu prosím od nás, že ho pozdravujeme, a věříme, že až opustí tento svět, stane se tak s vírou v Ježíše. Tímto se s Tebou, má drahá sestro, loučím. Provázej Tě Bůh.

Source: [University of Minnesota](#)

- Jaká jsou hlavní témata každého z těchto dopisů a jaké problémy popisují jejich pisatelé?
- Jaký dojem o životě migrantů na přelomu 19. a 20. století tyto dopisy budí?
- Dokážete říct, v čem se zkušenosti tehdejších a dnešních migrantů shodují a v čem se liší?